

# Instytut Pamięci Narodowej

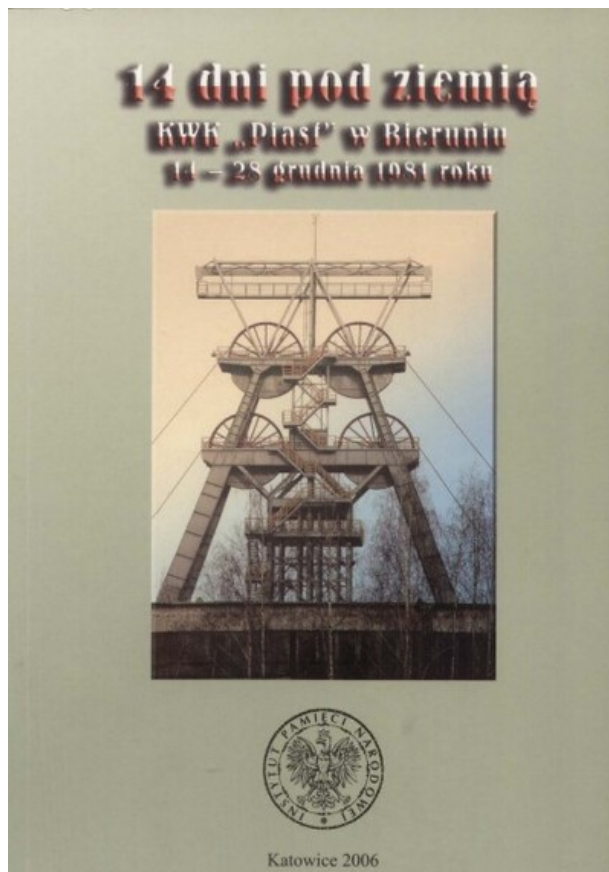
https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12386,14-dni-pod-ziemia-KWK-Piast-w-Bieruniu-1428-grudnia-1981-roku.html  
27.04.2024, 10:59

## 14 dni pod ziemią. KWK »Piast« w Bieruniu. 14-28 grudnia 1981 roku

**„14 dni pod ziemią. KWK »Piast« w Bieruniu. 14-28 grudnia 1981 roku”, red. Jarosław Neja i Andrzej Sznajder, Katowice 2006, 206 s. [16 nlb. faksymiliów dokumentów i szkiców sytuacyjnych + mapka], wydawcy: Instytut Pamięci Narodowej i Kompania Węglowa S.A. Kopalnia Węgla Kamiennego „Piast”**

[Wersja elektroniczna w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)

Publikacja pracowników Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach – Jarosława Neji i Andrzeja Sznajdera opowiada o najdłuższym strajku Grudnia 1981 r. – proteście górników kopalni „Piast” w Bieruniu. W pięciu rozdziałach autorzy przedstawili genezę, przebieg i konsekwencje tego wyjątkowego, bo odbywającego się pod ziemią protestu. Szczegółowy opis wydarzeń uzupełnia obszerny aneks źródłowy. Składają się na niego 44 dokumenty odnalezione w Archiwach Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie, Katowicach i Wrocławiu, Archiwum Archidiecezjalnym w Katowicach, Archiwum Państwowym w Katowicach, Bibliotece Śląskiej w Katowicach oraz KWK „Piast”. Wśród nich znalazły się materiały wytworzone w grudniu 1981 i w następnym roku przez różne instytucje (m.in. milicja, Służba Bezpieczeństwa, Kościół, PZPR, prokuratura i sąd wojskowy). Wszystkie w większym lub mniejszym stopniu dotyczą



szeroko pojętej problematyki strajku w „Piaście” oraz stanowiącego jego konsekwencję procesu siedmiu uczestników tego protestu toczącego się w 1982 r. Obok archiwaliów w tomie znalazły się także wybrane tytuły prasowe. Aneks zamyka lista nazwisk uczestników protestu uszeregowanych według oddziałów kopalnianych w jakich byli zatrudnieni w momencie wybuchu strajku.

## SPIS TREŚCI

- Słowo wstępne
- Historia KWK „Piaś” do grudnia 1981 r. (Andrzej Sznajder)
- Wprowadzenie stanu wojennego (Andrzej Sznajder)
- Początek strajku (Andrzej Sznajder)
- Organizacja, przebieg i zakończenie strajku (Jarosław Neja)
- Śledztwo i proces (Andrzej Sznajder)
- Nota edytorska.

## Aneks źródłowy:

- Nr 1. 1981 grudzień, Katowice – Zapis bieżących informacji na temat sytuacji społeczno-politycznej w województwie katowickim.
- Nr 2. 1981 grudzień 14, Katowice – Informacja Kierownika Sztabu KW MO Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO ds. Służby Bezpieczeństwa w Katowicach płk. Władysława Lesia dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty).
- Nr 3. 1981 grudzień 16, Katowice - List bp. katowickiego Herberta Bednorza do wojewody katowickiego gen. dyw. Romana Paszkowskiego (fragmenty)
- Nr 4. 1981 grudzień 17, Katowice – Informacja Kierownika Sztabu KW MO

Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO  
ds. Służby Bezpieczeństwa w Katowicach  
płk. Władysława Lesia na temat stanu  
bezpieczeństwa i porządku publicznego w  
województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 5. 1981 grudzień 18, Katowice -  
Protokół rozmowy bp. katowickiego Herberta  
Bednorza z wojewodą katowickim gen. dyw.  
Romanem Paszkowskim odbytej w dniu 17  
grudnia 1981 r. (fragmenty)

- Nr 6. 1981 grudzień 19, Katowice -  
Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO  
w Katowicach płk. Jerzego Gruby na temat  
stanu bezpieczeństwa i porządku  
publicznego w województwie katowickim  
(fragmenty)

- Nr 7. 1981 grudzień 19, Katowice - Plan  
działań blokadowych kopalń węgla  
kamiennego „Piast” i „Ziemowit” w Tychach

- Nr 8. 1981 grudzień 20, Katowice -  
Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO  
w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca  
stanu bezpieczeństwa i porządku  
publicznego w województwie katowickim  
(fragmenty)

- Nr 9. 1981 grudzień 21, Katowice -  
Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO  
w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca  
stanu bezpieczeństwa i porządku  
publicznego w województwie katowickim  
(fragmenty)

- Nr 10. 1981 grudzień 21, Katowice -  
Informacja Wydziału Organizacyjnego KW  
PZPR w Katowicach na temat aktualnej  
sytuacji w województwie katowickim  
(fragmenty)

- Nr 11. 1981 grudzień 22, Katowice -  
Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO  
w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca  
sytuacji w KWK „Piast”

- Nr 12. 1981 grudzień 22, Katowice -  
Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO  
w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca

stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 13. 1981 grudzień 22, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca sytuacji operacyjno-politycznej w województwie katowickim w okresie od 20 do 22 grudnia 1981 r. (fragmenty)

- Nr 14. 1981 grudzień 23, Katowice – List bp. katowickiego Herberta Bednorza do wojewody katowickiego gen. dyw. Romana Paszkowskiego (fragmenty)

- Nr 15. 1981 grudzień 23, Katowice – Informacja Wydziału Organizacyjnego KW PZPR w Katowicach na temat działań partyjnych oraz sytuacji społeczno-politycznej w województwie (fragmenty)

- Nr 16. 1981 grudzień – Apel do górników strajkujących kopalń „Ziemowit” i „Piast”

- Nr 17. 1981 grudzień 23, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 18. 1981 grudzień 24, Katowice – Informacja Zespołu Informacyjnego Komendy Wojewódzkiej MO w Katowicach na temat stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego województwa katowickiego w dniu 23 grudnia 1981 (fragmenty)

- Nr 19. 1981 grudzień 24, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim na dzień 24 grudnia do godz. 12.00 (fragmenty)

- Nr 20. 1981 grudzień 24, Katowice – Informacja Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO ds. Służby Bezpieczeństwa w Katowicach płk. Z. Baranowskiego dotycząca stanu

bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 21. 1981 grudzień 28, Katowice – Notatka służbowa ks. Benedykta Woźnicy z rozmowy z wojewodą katowickim gen. Romanem Paszkowskim odbytej 24 grudnia 1981 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach
- Nr 22. 1981 grudzień 24, Katowice – Informacja Wydziału Organizacyjnego KW PZPR w Katowicach na temat bieżących działań politycznych oraz aktualnej sytuacji w województwie katowickim (fragmenty)
- Nr 23. 1981 grudzień 25, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)
- Nr 24. 1981 grudzień 26, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dla Komendanta Głównego MO gen. Józefa Beima na temat rozwoju sytuacji w Hucie „Katowice” oraz kopalniach „Ziemowit” i „Piast” w dniach 24–25 grudnia 1981 r. (fragmenty)
- Nr 25. 1981 grudzień 26, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)
- Nr 26. 1981 grudzień 27, Katowice – Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)
- Nr 27. 1981 grudzień 28, Katowice – Informacja Wydziału Organizacyjnego KW PZPR w Katowicach na temat sytuacji społeczno-politycznej w województwie

(fragmenty)

- Nr 28. 1981 grudzień 28, Katowice - Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 29. 1981 grudzień 29, Katowice - Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 30. 1981 grudzień 30, Katowice - Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 31. 1981 grudzień 30, Katowice - Informacja Wydziału Organizacyjnego KW PZPR w Katowicach na temat podejmowanych działań politycznych oraz zjawisk społecznych występujących w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 32. 1981 grudzień 31, Katowice - Informacja Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach płk. Jerzego Gruby dotycząca stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie katowickim (fragmenty)

- Nr 33. 1981 grudzień - Ankieta operacji milicyjnej odblokowanie KWK „Piaś” w Tychach

- Nr 34. 1982 styczeń 2-3, Warszawa - Artykuł w „Żołnierzu Wolności” W imię awanturniczych celów. Dramatyczne dni w kopalni „Piaś”

- Nr 35. 1982 styczeń 25, Katowice - Szyfrogram Komendanta Miejskiego MO w Tychach ppłk. Karola Bratka do Naczelnika Wydziału Wojewódzkiego Stanowiska Kierowania Komendy Wojewódzkiej MO w

Katowicach na temat działań prowadzonych przez KM MO Tychy po 13 grudnia 1981 r.

- Nr 36. 1982 styczeń 29, Tychy – pismo komendanta miejskiego MO w Tychach ppłk. Karola Bratka
- Nr 37. 1982 styczeń 31, Warszawa – Artykuł Tadeusza Noszczyńskiego w „W Służbie Narodu” Przełamywanie lodów
- Nr 38. 1982 styczeń 9, Gliwice – Akt oskarżenia przeciwko Zbigniewowi Bogaczowi, Wiesławowi Zawadzkiemu, Andrzejowi Machalicy, Wiesławowi Dudzińskiemu, Andrzejowi Oczce, Stanisławowi Paluchowi i Adamowi Urbańczykowi (fragmenty)
- Nr 39. 1982 maj 8, Katowice – Protokół rozprawy głównej (fragmenty)
- Nr 40. 1982 maj 10, Katowice – Protokół rozprawy głównej (fragmenty)
- Nr 41. 1982 maj 12, Katowice – Protokół rozprawy głównej (fragmenty)
- Nr 42. 1982 maj 12, Katowice – Protokół rozprawy głównej (fragmenty)
- Nr 43. 1982 maj, Katowice – Wniosek Naczelnika Wydziału V-2 KW MO w Katowicach ppłk. Władysława Fabiana o internowanie Wiesława Zawadzkiego
- Nr 44. Lista uczestników strajku

**Gdzie kupić publikacje:**